

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019669	Armando Cotarelo Valledor	Vilagarcía de Arousa	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ADG	Administración e xestión	CSADG01	Administración e finanzas	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0653	Xestión financeira	2022/2023	7	123	147
MP0653_12	Produtos e servizos financeiros	2022/2023	7	90	108
MP0653_22	Seguros	2022/2023	7	33	39

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA JOSÉ FRANCO URÍA, ALBA GORGOSO VILLAMARIN (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O centro educativo, I.E.S. ARMANDO COTARELO VALLEDOR, está situado en Vilagarcía de Arousa. Este sitúase nunha zona de periferia, a 2 Km. do centro urbano, nun núcleo limítrofe entre Sobradelo e Vilaxoán, polo tanto a maioría dos alumnos/as deben usar algún tipo de transporte para acercarse ao instituto.

As principais actividades económicas desta vila e os seus arredores son: pesca e marisqueo, agricultura, hostalería, elaboración de conservas, acuicultura (parques flotantes de mexillón e ostra, cetarias e depuradoras) e o comercio.

Cabe destacar a elevada taxa de desemprego da comarca, así como o escaso tecido industrial. Isto deriva na valoración negativa da posibilidade de acceder ao mundo laboral en condicións dignas o que produce gran desmotivación.

Na última década sufriu unha rápida expansión urbanística dando lugar a unha poboación heteroxénea con características, necesidades e intereses diferentes.

Respecto a lingua, cabe dicir que o alumnado exprésase maioritariamente en castelán, aínda que no entorno familiar a lingua máis empregada é o galego. Ademais hai que destacar o escaso hábito de estudo e lectura do alumnado.

Os alumnos/as proceden dunha ampla zona xeográfica, pois é o único centro que ofrece algúns ciclos formativos que non se imparten noutros institutos da comarca como son: C.S. de Administración de Sistemas Informáticos en Rede (régime ordinario e adultos presencial), C.S. Desenvolvemento de aplicacións web (régime ordinario e adultos presencial), C.S. Desenvolvemento de aplicacións multiplataforma (régime ordinario e modalidade dual), C.M. de Sistemas microinformáticos e redes, e C.M. de Xestión administrativa (régime adultos presencial).

Ademais impártense: C.S. de Administración e finanzas, C.M. de Xestión administrativa, e Ciclo FP Básica de Informática e Comunicaci3ns.

No IES impártense ademais Ensino secundario obrigatorio, Bacharelato Ciencias, Bacharelato de Humanidades e Bacharelato de Ciencias sociais en réxime de diúrno e nocturno.

O centro disp3n dos seguintes recursos: vídeos, DVD, retroproectores en t3daldas aulas, aula de usos múltiples, aula de música, laboratorios de bioloxía, física e química, taller de tecnoloxía, 15 aulas de informática e 1 biblioteca. T3dolos espazos unidos por rede xunto cos departamentos.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	O sistema financeiro español: Concepto, elementos e estrutura	Visión global do sistema financeiro, funcións e elementos	14	10
2	Os produtos bancarios	Os produtos de activo, pasivo e de servizos máis habituais na xestión diaria da empresa	50	30
3	O mercado de valores: Concepto, intermediarios e activos	Visión global do funcionamento do mercado de valores e análise dos produtos máis representativos	14	10
4	Análise económico-financieiro da empresa	Selección de investimentos, análise financeiro e tesourería	30	20
5	Produtos e servizos de seguros I	Visión global do sector seguros dentro do sistema financeiro	3	10
6	Produtos e servizos de seguros II	A actividade aseguradora e conceptos básicos da actividade aseguradora	6	10
7	Produtos e servizos de seguros III	Clases de seguros	30	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	O sistema financeiro español: Concepto, elementos e estrutura	14

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Clasifica os produtos e os servizos financeiros, analizando as súas características e as súas formas de contratación.	SI
RA4 - Selecciona investimentos en activos financeiros ou económicos, para o que analiza as súas características e realiza os cálculos oportunos.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse as organizacións, as entidades e os tipos de empresas que operan no sistema financeiro.
CA2.2 Precísáronse as institucións financeiras bancarias e non bancarias, e describíronse as súas principais características.
CA2.3 Detalláronse os aspectos específicos dos produtos e dos servizos existentes no mercado.
CA2.4 Recoñécéronse as variables que interveñen nas operacións que se realizan con cada produto ou servizo financeiro.
CA2.5 Identifícanse os suxeitos que interveñen nas operacións que se realizan con cada produto ou servizo financeiro.
CA2.6 Relacionáronse as vantaxes e os inconvenientes dos produtos e servizos.
CA2.7 Determinouse a documentación necesaria esixida e xerada coa xestión dos produtos e servizos financeiros.
CA4.1 Recoñeceuse a función dos activos financeiros como xeito de investimento e como fontes de financiamento.
CA4.2 Clasifícanse os activos financeiros utilizando como criterio o tipo de renda que xeren, a clase de entidade emisora e os prazos de amortización.

4.1.e) Contidos

Contidos
Sistema financeiro.
Mercados financeiros.
Renda fixa e variable.
Débeda pública e privada.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Os produtos bancarios	50

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Avalía produtos e servizos financeiros do mercado, para o que realiza os cálculos, e elabora os informes oportunos.	SI
RA4 - Selecciona investimentos en activos financeiros ou económicos, para o que analiza as súas características e realiza os cálculos oportunos.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Recolleuse información sobre produtos e servizos financeiros a través de diversas canles dispoñibles.
CA3.2 Efectuáronse as operacións matemáticas necesarias para valorar cada produto.
CA3.3 Calculáronse as comisións e os gastos devindicados en cada produto.
CA3.4 Determinouse o tratamento fiscal de cada produto.
CA3.5 Determinouse o tipo de garantía esixido por cada produto.
CA3.6 Realizáronse informes comparativos dos custos financeiros de cada produto de financiamento proposto.
CA3.7 Comparáronse os servizos e as contraprestacións das entidades financeiras, resaltando as diferenzas, as vantaxes e os inconvenientes.
CA3.8 Comparáronse as rendibilidade, as vantaxes e os inconvenientes de cada forma de aforro ou investimento proposta en produtos financeiros.
CA3.9 Realizáronse os cálculos financeiros necesarios utilizando aplicacións informáticas específicas.
CA4.1 Recoñeceuse a función dos activos financeiros como xeito de investimento e como fontes de financiamento.
CA4.2 Clasificáronse os activos financeiros utilizando como criterio o tipo de renda que xeren, a clase de entidade emisora e os prazos de amortización.
CA4.3 Distinguíronse o valor nominal, de emisión, de cotización, de reembolso e outros para efectuar os cálculos oportunos.
CA4.4 Determinouse o importe resultante en operacións de compravenda de activos financeiros, calculando os gastos e as comisións devindicadas.
CA4.5 Elaboráronse informes sobre as alternativas de investimento en activos financeiros que máis se axusten ás necesidades da empresa.

4.2.e) Contidos

Contidos
Produtos financeiros de pasivo e de activo.
Servizos financeiros.
Análise de operacións de factoring, confirming, renting e outros produtos e fontes de financiamento
Procedemento de cálculo financeiro na xestión financeira.

Contidos

Análise de operacións de desconto de efectos e liñas de crédito.

Análise de operacións de liquidación de contas.

Análise de operacións de depósitos.

Análise de préstamos e aplicación do cálculo financeiro ás operacións orixinadas por estes. Métodos de amortización.

Análise de operacións de arrendamento financeiro e aplicación do cálculo financeiro ás operacións orixinadas por estes.

Análise de operacións de empréstitos e aplicación do cálculo financeiro ás operacións orixinadas por estes.

Aplicación financeira da folia de cálculo.

Mercados financeiros.

Renda fixa e variable.

Débeda pública e privada.

Fiscalidade dos activos financeiros para as empresas.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O mercado de valores: Concepto, intermediarios e activos	14

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Selecciona investimentos en activos financeiros ou económicos, para o que analiza as súas características e realiza os cálculos oportunos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Recoñécese a función dos activos financeiros como xeito de investimento e como fontes de financiamento.
CA4.2 Clasifícanse os activos financeiros utilizando como criterio o tipo de renda que xeren, a clase de entidade emisora e os prazos de amortización.
CA4.3 Distingúronse o valor nominal, de emisión, de cotización, de reembolso e outros para efectuar os cálculos oportunos.
CA4.4 Determinouse o importe resultante en operacións de compravenda de activos financeiros, calculando os gastos e as comisións devindicadas.
CA4.5 Elaboráronse informes sobre as alternativas de investimento en activos financeiros que máis se axusten ás necesidades da empresa.

4.3.e) Contidos

Contidos
Outros produtos financeiros.
Mercados financeiros.
Renda fixa e variable.
Débeda pública e privada.
Fondos de investimento.
Produtos derivados.
Fiscalidade dos activos financeiros para as empresas.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Análise económico-financieiro da empresa	30

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina as necesidades financeiras e as axudas económicas óptimas para a empresa, logo de identificar as alternativas posibles.	SI
RA4 - Selecciona investimentos en activos financeiros ou económicos, para o que analiza as súas características e realiza os cálculos oportunos.	NO
RA5 - Integra os orzamentos parciais das áreas funcionais e/ou territoriais da empresa ou da organización, verificando a información que conteñen.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Comprobáronse os estados contables desde a óptica das necesidades de financiamento.
CA1.2 Verificáronse informes económico-financieiros e patrimoniais dos estados contables.
CA1.3 Comparáronse os resultados das análises cos valores establecidos e calculáronse as desviacións.
CA1.4 Confeccionáronse informes de acordo coa estrutura e os procedementos, tendo en conta os custos de oportunidade.
CA1.5 Utilizáronse todas as canles de información e comunicación para identificar as axudas públicas e privadas, así como fontes ás que poida acceder a empresa.
CA1.6 Identificáronse as características das formas de apoio financeiro á empresa.
CA1.7 Contrastouse a idoneidade e as incompatibilidades das axudas públicas e privadas estudadas.
CA4.5 Elaboráronse informes sobre as alternativas de investimento en activos financeiros que máis se axusten ás necesidades da empresa.
CA4.6 Identificáronse as variables que inflúen nun investimento económico.
CA4.7 Calculouse e interpretouse VAN, TIR e outros métodos de selección de investimentos.
CA5.1 Integráronse os orzamentos das áreas nun orzamento común.
CA5.2 Comprobouse que a información estea completa e na forma requirida.
CA5.3 Contrastouse o contido dos orzamentos parciais.
CA5.4 Verificáronse os cálculos aritméticos coa comprobación da súa corrección.
CA5.5 Valorouse a importancia de elaborar en tempo e forma a documentación relacionada cos orzamentos.
CA5.6 Controlouse a execución do orzamento e detectáronse desviacións e as súas causas.
CA5.7 Ordenouse e arquivouse a información de xeito que sexa doadamente localizable.
CA5.8 Utilizáronse aplicacións informáticas na xestión das tarefas orzamentarias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Análise de estados financeiros.
Axudas e subvencións públicas e/ou privadas.
Investimentos económicos.
Aplicación financeira da folia de cálculo.
Métodos de orzamentación.
Orzamento mestre e orzamento operativo.
Cálculo e análise de desviacións.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Produtos e servizos de seguros I	3

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a tipoloxía de seguros analizando a actividade aseguradora.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identificouse a lexislación básica que regula a actividade aseguradora.

4.5.e) Contidos

Contidos
Concepto, características e clasificación.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Produtos e servizos de seguros II	6

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a tipoloxía de seguros analizando a actividade aseguradora.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Relacionáronse os riscos e as condicións da asegurabilidade.
CA1.3 Identificáronse os elementos que conforman un contrato de seguro.
CA1.5 Establecéronse as obrigas das partes nun contrato de seguro.
CA1.6 Determináronse os procedementos administrativos relativos á contratación e o seguimento dos seguros.
CA1.7 Identificáronse as primas e os seus compoñentes.

4.6.e) Contidos

Contidos
Contrato de seguro e a valoración de riscos.
Elementos materiais e persoais dos seguros.
Tarifas e primas.
Xestión administrativa derivada da contratación dun seguro.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Produtos e servizos de seguros III	30

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a tipoloxía de seguros analizando a actividade aseguradora.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Clasifícanse os tipos de seguros.
CA1.8 Determinouse o tratamento fiscal dos seguros.

4.7.e) Contidos

Contidos
Clasificación dos seguros.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Mínimos:

- Análise das fontes de financiamento ás que poida acudir unha empresa.
- Realización de cálculos financeiros básicos.
- Análise dos procedementos administrativos relacionados cos produtos e os servizos financeiros e de seguros.
- Comparación de alternativas de investimento e/ou contratación de produtos, para determinar a máis óptima con base en diversos criterios.
- Análise das necesidades de tesourería na empresa.
- Análise do orzamento de tesourería en relación cos orzamentos das outras áreas da empresa
- Utilización de ferramentas informáticas no tratamento da información na xestión financeira.

Os criterios de cualificación:

- Determináronse as necesidades financeiras e as axudas económicas óptimas para a empresa, logo de identificar as alternativas posibles.
- Clasificáronse os produtos e os servizos financeiros, analizando as súas características e as súas formas de contratación.
- Avaliáronse produtos e servizos financeiros do mercado, para o que realiza os cálculos, e elabora os informes oportunos
- Seleccionáronse investimentos en activos financeiros ou económicos, para o que analiza as súas características e realiza os cálculos oportunos.
- Integráronse os orzamentos parciais das áreas funcionais e/ou territoriais da empresa ou da organización, verificando a información que conteñen.

Tamén formarán parte dos criterios de avaliación, os seguintes aspectos:

- a) Actitude positiva na clase: o interese e a atención mostrados polo alumno/a hacia os contidos e as explicacións da profesora
- b) Actitude de traballo e esforzo no desenvolvemento das tarefas a cargo do alumno/a.
- c) Actitude respetuosa tanto hacia os propios compañeiros, evitando interromper o desenvolvemento da clase, como hacia a profesora.

A avaliación obxectiva para comprobar se o alumno acadará os resultados de aprendizaxe farase do seguinte xeito:

- Dúas probas escritas en cada unha das dúas avaliacións, versando estas, sobre os contidos desenvolvidos na clase, de xeito global, é dicir, os contidos non son estancos, de maneira que o que se avalía nunha proba avaliarase tamén na seguinte ampliada cos novos contidos. Poderase descontar 0,1 puntos por cada falta de ortografía nesta proba (cun máximo de 1 punto), aínda que ningún alumno suspenderá por tal motivo se demostra coñecer os contidos suficientemente.
- A puntuación mínima requirida para aprobar cada exame será de 5 puntos.
- Poderase facer media entre os dous exames dunha avaliación, se nun deles a nota é como mínimo de 4.
- A nota de avaliación será a nota media (no caso de que se faga) de exame menos as valoracións negativas que haberá no caso de que o alumno non atenda aos criterios actitudinais expostos nos apartados a), b) e c) anteriores.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A avaliación do módulo é continua o que implica un desenvolvemento continuo e globalizador dos contidos. Isto implica que as actividades de recuperación faranse na clase ao ligar contidos os uns cos outros. En cada exame o alumno terá que globalizar contidos, tal e como queda exposto no apartado 5 desta programación: Criterios de cualificación.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A proba de avaliación extraordinaria para o alumnado que se atope na situación de perda ao dereito de avaliación continua, realizarase no mes de xuño, coincidindo coa avaliación final do ciclo. Será unha proba escrita na que figurarán cuestións teóricas e prácticas relacionadas cos contidos mínimos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A programación trata de ser o suficientemente flexible e aberta para que, se poidan facer cambios que dean resposta ás diferenzas individuais nos estilos de aprendizaxe, motivacións e interese do alumnado, facilitando desta forma a evolución individualizada de cada alumno/a.

Revisarase a programación semanalmente para comprobar o seu seguimento. De non cumprirse analizarase, os motivos e intentarase arranxar as desviacións sempre que isto sexa viable.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial co resto do equipo docente versará sobre aspectos como:

- Estudos previos dos alumnos
- Materias pendentes do curso anterior.
- Experiencia inicial.

Realizarase nunha reunión do equipo docente do curso correspondente.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Ao alumnado que o precise se lle proporcionarán máis fichas de exercicios acerca dos contidos do módulo e se lle resolverán as dudas que xurdan na resolución dos mesmos.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Xunto o coñecemento dos contidos do módulo, convén que os alumnos se formen en todos os aspectos relativos á convivencia, como corresponde a unha sociedade evolucionada e democrática. Neste módulo farase fincapé, fundamentalmente, en valores e actitudes propios da sociedade democrática na que vivimos e especialmente:

- Educación moral e cívica
- Educación para a paz
- Educación para a saúde.
- Educación para a igualdade entre homes e mulleres
- Educación medioambiental.
- Educación para o consumo.
- Educación intercultural.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Actividades complementarias e extraescolares específicas do módulo non se contemplan.

Sí hai actividades programadas para o departamento no primeiro trimestre

No caso de que haxa que impartir a materia en situación de confinamento, empregaremos os medios que proporciona a aula virtual, como xa se fixo anteriormente.